

BUTLLET
DEL
PARTIT SOCIALISTA CATALÀ

ANY III Núm. 7

FEBRER 1944

REDACCIÓ:

Apartado 8620

MEXICO D. F.

EL CONSELL NACIONAL DE CATALUNYA

Després de les reiterades adhesions i proves de confiança rebudes per Carles Pi i Sunyer, com a cap del moviment de reivindicació nacional català, representat en terres d'Amèrica per les Comunitats i a casa nostra pel Front Nacional; una vegada precisada l'orientació general, confirmada la política iniciada i amb el propòsit de refer i enfortir la unitat d'acció amb bascos i gallecs per tal que els tres pobles units puguin fer valer llurs drets davant dels espanyols i davant del món, va a constituir-se de manera definitiva i amb les ampliacions que cal fer-hi el Consell Nacional de Catalunya que fins ara havia actuat a Londres amb caràcter provisional.

El temps transcorregut, les atencions i els miraments que ha tingut Carles Pi i Sunyer envers aquells que el volien divorciar del moviment de les Comunitats desentenenent-se fins i tot dels patriotes del Front Nacional de Catalunya, no han estat endebades; s'haurà demostrat la ferma voluntat dels catalans nacionals i les condicions de veritable president que reuneix Carles Pi i Sunyer.

¿Com s'hauria de constituir el ple del Consell Nacional de Catalunya?

Entenem que els homes que han de col·laborar amb el President Carles Pi i Sunyer han d'ésser persones que gaudeixin de plena confiança entre els diversos sectors polítics nacionals que recolzen el moviment de les Comunitats i el Front de Catalunya; homes capaços de sentir els problemes que té plantejats el nostre poble de cara al futur immediat, i capaços també de suggerir les solucions més convenients; homes que deixin de banda les petites ambicions personals per a lliurar-se a la tasca amb tot el desinterès que cal i sense regatejar-hi hores de treball.

Aquells que pensessin que per ésser membres del Consell Nacional de Catalunya ja tenien un lloc assegurat en el futur Govern de la pàtria alliberada, anirien ben errats. El Consell Nacional de Catalunya ha d'ésser l'organisme la missió del qual ha de consistir, principalment, en fer una acció internacional prop de les Nacions Unides perquè en el moment d'estructurar Europa, Catalunya sigui tinguda en compte i pugui parlar amb plena personalitat i dir quina és la seva voluntat d'ésser. El Consell Nacional de Catalunya ha de coordinar la lluita que menen els patriotes de casa nostra amb l'acció antifranquista que menem els catalans exiliats. Ha de preveure els greus problemes que es plantejaran immediatament després de l'ensorrada del règim falangista. I els membres del Consell, amb els col·laboradors que els seran indispensables, han de cercar les solucions que considerin millors en el terreny polític, econòmic i social, tenint en compte les aspiracions de la immensa majoria del nostre poble, les experiències viscudes durant els darrers anys i les conquestes assolides pel poble treballador que, durant la nostra guerra, va saber col·laborar en la nova ordenació econòmica i endegar els problemes del front i de la rereguarda.

Amb aquestes tasques primordials, el Consell Nacional de Catalunya s'ha de fer digne dels catalans que a casa nostra lluiten per la victòria de les democràcies mantenint viu l'esperit nacional dels catalans i fent tot el que poden per a enderrocar el règim de Franco. I és el nostre poble, especialment el d'allà, qui haurà de jutjar la gestió dels homes del Consell Nacional i dels seus col·laboradors que a l'exili hauran treballat, com ells, amb desinterès. I serà a casa nostra on es veurà qui s'ha fet mereixedor de la confiança del nostre poble per a regir la vida pública catalana.

Però seria un greu error, creure que només és indispensable la col·laboració dels catalans exiliats per força, que pensen retornar a casa nostra el més aviat possible. No menys indispensable és la col·laboració dels catalans nacionals que en terres d'Amèrica mantingueren el caliu de la nostra causa i que ara hem tingut avinentesa de conèixer més de prop i valorar la personalitat política de molts d'aquests homes que de fora estant, han fet molt i poden fer més encara per la llibertat i el prestigi de Catalunya. La incorporació d'aquests homes, deslliçats de tota disciplina de partit, simples patriotes, és indispensable al Consell Nacional de Catalunya que ara es va a constituir de manera que podríem dir-ne definitiva.

Ningú no pot regatejar suport i adhesió al Consell Nacional de Catalunya.

Menys, encara, aquells homes que havent ostentat càrrecs públics a casa nostra, elegits pel vot popular, avui es trobin a l'exili. Ex-Diputats, ex-Consellers, ex-Regidors, ex-dirigents polítics i sindicals, tota la massa de catalans emigrats té el deure de col·laborar, des del lloc que convingui, a les tasques del Consell Nacional que representarà el moviment de resistència de Catalunya, les Comunitats d'Amèrica, les organitzacions de l'Europa i l'Àfrica lliures, els partits polítics catalans fidels a la política iniciada per Carles Pi i Sunyer i els seus amics de Londres i els catalans vells residents.

Hem de fer, tots plegats, que el Consell Nacional sigui digne del nostre poble i doni el màxim de rendiment a profit del demà de Catalunya.

NOTES

“El nostre lloc és a Catalunya”.

Aquesta afirmació la repeteixen constantment certs demagogs que tenen l'obligació de fer-se ressò del que diuen uns altres —que els manen— en castellà: “Nuestro puesto de lucha está en España”.

Es innegable que el camp de lluita més important per als catalans és Catalunya; com ho és Espanya per als espanyols. Però llançar aquesta afirmació en to de retret per als que som a Mèxic o en qualsevol altre país, és ridícol... quan els que la llancen no són precisament a Catalunya.

* * *

Nosaltres admirem amb franca i sincera emoció l'esforç del poble i de l'exèrcit de la Unió Soviètica en lluita contra l'invasor. Sentim, com a propis, el goig de les seves victòries i el dolor de les seves desfetes. Quan llegim, per exemple, que el general Vatutin ha avançat cinquanta quilòmetres més, sentim una sincera satisfacció i augmenta la nostra admiració per aquest general, els seus soldats i el poble de guerrillers i civils que els recolza. Hi ha gent, però, que després de llegir una nova victòria russa, es miren al mirall en pose napoleònica i surten al carrer a rebre felicitacions.

Ajuden Vatutin des de “El Papagayo” de Mèxic.

* * *

Gairebé tota la colònia catalana de Mèxic ha rebut darrerament una circular avalada per un suposat “Patronat d'ajut als catalans” en la qual es demana —naturalment— una aportació econòmica.

Si els noms que signen com a integrants del Comitè directiu d'aquest Patronat no fossin prou eloqüents, el català inefable amb que està escrita la circular denunciaria el seu origen.

Hi ha gent que se les pensa totes... Si els guerrillers al·ludits s'han de refiar d'aquest Patronat, estan ben frescos!

Reflexions sobre els Moviments Nacionalitaris

Llegint la premsa d'aquests dies, hom arriba a la conclusió que les conseqüències immediates d'aquesta guerra seran molt més d'abast nacional que social.

El pensament socialista està en crisi. Ni una sola mentalitat d'envergadura ha sorgit a la palestra després dels darrers gran teòrics de finals de segle. Ni tan sols de la fina percepció d'un Zinoviev o de la inflamada passió d'un Jaurès. Tampoc de l'humanisme dolç d'un Carles Liebnicht. Ni menys de la freda audàcia estratègica d'un Lenin...

Les masses estan desorientades i els nuclis selectes del moviment obrer no tenen, a l'abast, un cos de doctrina madurada. Les que poden emprar fan fortor de ranci. Tenen el mateix valor actual que la bicicleta d'una roda o les cotilles amb ànimes d'acer. Naturalment, sense exceptuar-ne els revisionismes de Berstein o de De Mann. Ni tan sols ha sorgit un compilador científic, com ha trobat la democràcia en el bíbleg Georg Nicolai.

Per a una derivació social immediata de la guerra són necessaris, arreu, els nuclis preparats en l'acció i unes minories que siguin capaces de canalitzar moviments envers uns objectius determinats. I precisa, abans que això, una doctrina que pugui arribar, en les seves expressions normatives de la vida, a esdevenir una mica messiànica a l'entroncar-se directament en les realitats econòmiques i jeràrquiques de les societats damunt les quals s'intenta operar.

Tot això no ho tenen, ara per ara, els treballadors que lluiten a les trinxeres de tot el món per una causa que, segons la clàssica doctrina marxista, no és la seva, específicament.

En canvi els moviments d'alliberament nacional tenen, avui, tota la força d'atracció necessària per tal de crear veritables psicosis de masses. Hom els pot identificar, àdhuc dintre la més estricta ortodòxia marxista, com els problemes que resolts, poden assegurar una pau internacional per molt de temps o, no resolts, generaran una altra guerra de tipus internacional, en un període de temps molt més breu que el transcorregut de 1918 al 1939. Els problemes socials generen guerres civils; no guerres internacionals. I això és una veritat que cal que aprenguem, de memòria, els socialistes.

Adhuc l'home que avui atrau més l'atenció del món, després de Hitler, Stalin, el conductor de la URSS, que ha estat el més genial col·leccionista de revolucions socials de cap i cua, només ha excel·lit —genialment, és cert— en la transformació de la Gran Rússia feudal en una potència industrial, tasca eminentment nacional, i en la conducció messiànica de pobles immensos en una lluita d'independència nacional, davant l'atac d'uns invasors. Com a conductor de guerres de tipus social, Stalin ens ha resultat una genial calamitat.

La darrera mesura urssiana de donar l'autonomia, en les relacions exteriors i en matèria militar, a les repúbliques unides és, indiscutiblement, la cosa més lloable que, en un pla de resonàncies internacionals, ha fet Stalin en la seva vida. No contradic els que afirmen que ha estat inspirat en una maniobra de tipus diplomàtic destinada a resoldre els problemes dels països bàltics i de Polònia, cara a cara de la reacció anglo-americana, al cap i a la fi d'una mentalitat capitalista químicament pura. És molt possible que sigui així. Però, amb tot, és un preu molt baix per una mercaderia tan bona. L'abast doctrinari d'aquesta mesura és francament colossal. Serà un botó de foc en la consciència de moltes nacions oprimides. Nosaltres mateixos, catalans, que patim la peste dels conformistes amb l'Estatut, ens hem de sentir afectats profundament pels reflexos d'aquesta mesura, la qual dóna vida a una doctrina de dret internacional que fins ara no havia passat de doctrina.

Per a l'home, considerat com unitat de producció social, té un valor immens la seva pròpia situació en el domini dels mitjans de producció. Però per a l'home considerat unitat d'una cultura, i avui ja ens cal pensar que així també l'hem de considerar els socialistes a més de l'altra manera, té un valor immens la seva situació nacional. És un valor que es mesura en dignitat, orgull d'ésser i llibertat espiritual, de la mateixa manera que l'altre es mesura en benestar material i en satisfacció de tenir coses que els altres s'han de mirar. Per a emprendre una posició de revolucionari social, cal tenir sensibilitat suficient per a sentir-se solidari dels mals d'altri i apassionar-se en una doctrina que doni solucions o, almenys, que ho sembli. Per a emprendre una lluita de tipus nacional només fa falta sentir-se orgullós d'un mateix i tenir ganes de no perdre la personalitat. És més fàcil, doncs, interessar avui grans masses nostres en les lluites nacionals que en les socials. Trobar soldats per a emprendre una creuada socialista al món ha estat impossible per a Stalin. Però milions de russos moren avui per a defensar les seves fronteres nacionals...

Sobre aquesta qüestió, tots hem parlat molt d'una manera vaga. Ja és hora que entrem en el terreny de les concrecions i assenyallem el camí ferm a seguir per tal d'arribar a l'alliberament de la nacionalitat catalana.

Després de les experiències viscudes, no basten ja les frases fetes, per molt brillants que siguin; necessitem orientacions clares que facin factible la realització de l'alliberament de Catalunya.

Anem a intentar de fer una breu contribució.

Primer de tot, cal remarcar que el pitjor camí a emprendre és el de la capitulació, el de lliurar-se a l'adversari. Exèrcit que es lliura no aconsegueix victòries. Exèrcit que es lliura sense lluitar d'una manera aferrissada i disputant el terreny pam a pam, no aconsegueix altra cosa que el menyspreu dels patriotes i fins i tot dels enemics.

¿Quin és el camí a seguir?

No podem confiar amb França, perquè l'Estat francès, de tradició super-centralista, sempre serà enemic de la plena llibertat del nostre poble. Considerarà que una plena llibertat de Catalunya seria un estímul per a l'alliberament del Rosselló. La resposta brutal de Clemenceau, no era pas, en el fons, per tractar-se d'un cas de massa història i de poca geografia sinó perquè el ressò de la llibertat de la Catalunya d'avui repercutiria a la Catalunya francesa.

¿Es pot confiar en l'ajut d'Anglaterra? Quan l'Estat espanyol era poderós, corresponia a la tradicional política britànica dividir i afeblir l'adversari. Va seguir una política constant d'ajut a Portugal i fins i tot va aliar-se amb Catalunya. Fa temps, però, que l'Estat espanyol és feble. Actualment, si bé la Gran Bretanya està interessada en conservar els lligams amb Portugal per no perdre posicions, no l'interessa ajudar Catalunya, probablement. Amb un Estat espanyol feble i subordinat, disposa també dels llocs estratègics de les nacionalitats opreses. Amb un tret mata molts ocells.

¿L'alliberament de Catalunya ha de venir de la Conferència de la Pau?

Es indubtable que si sabem plantejar el problema, si sabem inte nacionalitzar-lo i sabem recolzar-lo amb una gran força, farem una bona tasca. Hem de fer-ho posant-li tot l'esforç que calgui i procurant plantejar el problema amb energia, habilitat i altesa de mires.

Cal, però, no posar-hi excessives il·lusions. No oblidem que els problemes a resoldre seran tants i de tanta envergadura que a la Conferència de la Pau procuraran marginar-ne molts que consideraran secundaris en aquells moments.

Ens hem d'acostumar a pensar que les nostres aspiracions no són pas fàcils d'assolir i hem d'aprendre i practicar la gran lliçó política que ens dona la Gran Bretanya en les seves coses: la lliçó de la tenacitat.

Primer de tot, hem de desvetllar i afirmar en els propis catalans la voluntat d'ésser lliures i el decidit propòsit de lluitar fins a aconseguir-ho. La lluita ha d'ésser tan intensa i continuada que ha de fer veure als més tancats que no hi haurà pau a la península ibèrica ni tranquil·litat a Europa fins que es resolgui plenament el problema de les nacionalitats hispàniques.

Després, cal arribar a la màxima unió possible entre els catalans en la defensa de la plena llibertat nacional. Desunits, poca cosa aconseguirem. D'ací la importància que té a l'exili el moviment de les Comunitats Catalanes i a Catalunya el Front Nacional de resistència. Es necessita enfortir aquests dos fronts intensificant les seves activitats.

Cal ésser forts abans que tot; però no basta. En tota lluita és necessari completar la fortalesa pròpia amb una encertada política d'aliances.

Les aliances naturals de Catalunya són les altres nacionalitats hispàniques opreses: Euskadi i Galícia. Estrenyent l'aliança amb aquestes nacionalitats aconseguirem augmentar la pròpia força de Catalunya i tot ajudant a bascos i gallescs afeblirem el poder de les forces opresores.

Si aconseguíssim formar la Unió o Confederació de Repúbliques Hispàniques, el pes de les nacions del litoral contrariaria amb escreix la tendència centralista i dominadora de Castella.

Una altra aliança molt convenient és la de les masses populars de llengua espanyola. Recordem el comportament dels obrers madrilenys amb motiu de l'anomenada isidrada, posant-se al costat de les institucions i dels camperols de Catalunya. Recordem també la lluita dels treballadors asturians i d'altres llocs quan els fets d'Octubre del 34. I no oblidem la lluita sostinguda per obrers de llengua espanyola a Catalunya mateix contra Franco i les forces que el recolzaren el 19 de juliol del 36, representació de la gent més reaccionària i dels pitjors enemics de Catalunya.

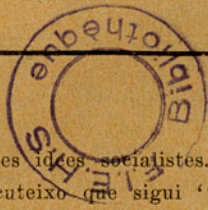
Per aconseguir l'ajut de les nacionalitats hispàniques, hem d'ajudar-les a conquistar la seva pròpia llibertat. Necessitem impulsar el desvetllament de llur voluntat d'ésser lliures, emprant diversos mitjans i després continuar ajudant-les fins a l'assoliment de llurs ideals.

Reflexions sobre els...

De totes maneres no ens sentim afeblits en les nostres idees socialistes. La lluita nacional és tan alliberadora com la social. No discuteixo que sigui "una etapa anterior". Però no criem que, en la història, hom pugui estafar etapes. I se'ns acut que, a la llum de les experiències d'aquesta guerra, del fracàs de les internacionals i de la crisi actual del moviment socialista mundial, és bo que aquesta etapa precedeixi a l'altra. Per no haver comprès el veritable abast revolucionari dels moviments d'alliberament nacional i per haver caigut en braços d'un fals internacionalisme, hem patit una verola sagnant de revolucions de cap-i-cua que ens han portat a l'actual impotència socialista.

Benvinguts els moviments nacionals que traspalsaran, no hi ha cap dubte, la digestió de la victòria als que pensen que tot pot quedar com abans. Ells ens donen l'esperança que, més ductils i més humans els conductors del socialisme revolucionari, els sabran portar dignament i lleialment endavant fins a entroncar-los amb l'altra etapa: la de portar el socialisme a la victòria, eloquent, d'una vegada, el cicle stalinista de "la derrota assegurada abans de començar".

ANGEL ESTIVILL.

EL PROGRAMA DEL PARTIT SOCIALISTA FRANCÈS

La guerra segueix el seu curs sembrant arreu la ruïna i la mort a l'ensem que fa créixer esperances en un futur millor. Mentre els exèrcits de les Nacions Unides preparen cops definitius contra l'Europa dominada pel nazisme, hom preveu ja la derrota total de Hitler i els seus aliats, dintre d'un termini més o menys breu.

Les armes preparen el triomf i els estadistes, pensadors i polítics de tots els països s'esforcen en cercar solucions més justes i més humanes per a l'estructura mundial i local del futur. Els exiliats de tots els països ocupats que poden expressar lliurement la seva opinió, també col·laboren a la recerca de solucions. Tothom, dintre la seva formació ideològica, s'esforça en trobar orientacions pel món de demà. Totes aquestes fórmules que estan germinant tindran un valor o pesaran com una fulla seca quan arribi l'hora d'actuar damunt la carn viva dels pobles vexats, perseguits, arruinats i afamats. Aquells futurs governants que sàpiguen conèixer totes les realitats existents i preveure les reaccions psicològiques de les multituds reeixiran en la seva tasca; els altres, possiblement la majoria, fracassaran sorollosament, i, en moments turbulents com els que viurem, el fracàs pot originar estralls considerables per a la col·lectivitat.

Per això des d'ara és molt necessari conèixer les opinions i estats d'esperit d'aquells que lluiten i moren sota la persecussió inhumana de la Gestapo i de les policies locals al seu servei. Suara ha arribat al nostre poder el programa del Partit Socialista Francès, elaborat per aquells que cada dia lluiten contra el seu opressor i volen alliberar la Pàtria de la tirania que els fou imposada després de la derrota, provocada per la ineptitud d'uns i la traïció d'altres. Voldriem publicar íntegrament el programa aparegut en l'òrgan clandestí de la F.S.I.O., "Le Populaire", corresponent al mes de Juny del 1943. No essent possible, per manca d'espai, ens limitarem a reproduir alguns dels punts que considerem fonamentals.

El Partit Socialista Francès, com totes les organitzacions polítiques d'aquell país, passava per una fonda crisi quan va esclatar la guerra. Aquesta va tenir una culminació imprevisible quan el seu secretari general, Paul Faure, junt amb un bon nombre de diputats, votava la liquidació de la Tercera República Francesa. Per aquesta i moltes altres raons, el Partit reorganitzat i trempat en aquests moments difícils fa la següent declaració: "El Partit ha trencat deliberada i definitivament amb molts dels seus membres i amb alguns dels seus membres i amb alguns dels seus mètodes".

Després s'enfronta al problema del Socialisme i de la Llibertat. La qüestió més ardent dels últims anys dintre del camp obrer ha estat fer compatible el progrés econòmic i social amb la llibertat individual. Per aquesta raó els socialistes francesos es declaren com: "El Partit de la Revolució Social i de la democràcia política".

En un altre apartat es refereixen a la nova estructura europea i mundial i al dret de les nacions a que els sigui reconeguda la seva personalitat. Creiem que n'hi ha prou en transcriure literalment la seva declaració: "El Socialisme es basa en el dret dels pobles. Totes les nacions, àdhuc les més grans, hauran de renunciar a una part important de la seva sobeïania. Totes les nacions, àdhuc les més petites, tindran dret a existir i a conservar la part de sobeïania que no destorbi a la col·lectivitat europea i a la col·lectivitat internacional".

Es preocupen dels problemes específicament econòmics i plantegen el que segueix: "Han d'ésser recobrades immediatament per a la nació les grans indústries monopolitzadores, els serveis públics i els bancs distribuïdors del crèdit i dels capitals d'inversió, i les companyies d'assegurances".

"L'economia francesa caldrà que sigui sotmesa, en el successiu, no a les conveniències del benefici capitalista, sinó a les exigències de l'interès general, per mitjà de programes de producció en la preparació dels quals hauran d'intervenir lliurement tots els interessats".

"L'esforç comú, indispensable per a solucionar ràpidament els nombrosos problemes que planteja la reconstrucció industrial, agrícola i comercial de l'economia francesa, sols podran portar-se a cap si crida als treballadors a prendre part en l'obra i a participar en els seus beneficis".

"En les empreses grans i mitjanes els obrers i els tècnics hauran de prendre part en el conjunt d'una gestió, en l'èxit de la qual estan interessats, perquè persegueixen l'interès públic amb exclusió de qualsevol privilegi".

El programa del Partit Socialista Francès mereix, en general, la nostra simpatia, i creiem que en bona part pot ésser una realitat en un demà no massa llunyà. No oblidem que amb els socialistes eren una força important dintre de França i aquí, sota la persecussió imperant, treballen intensament, junt amb tots els altres patriotes francesos, i del prestigi d'ahir i la lluita i sacrifici d'avui pot sorgir-ne per a demà el partit que regeixi els destins d'una França lliure i recobrada.

JOAN GILABERT.

El Camí de la Plena...

Per a poder aconseguir nosaltres l'ajut de les masses populars espanyoles o almenys llur simpatia per a la causa nacional de Catalunya, els treballadors catalans hem de solidaritzar-nos amb les seves lluites per aconseguir millores econòmiques, polítiques i socials.

Si volem que ens ajudin hem de col·laborar en l'ajut als altres. La conducta generosa i progressiva de Catalunya pot fer molt per aconseguir aliats als pobles hispànics. Les actituds egoistes són, po-

líticament, estèrils. Les actituds isolades són inoperants.

I uns altres aliats indispensables, són els treballadors i les nacions de la resta del món que podem i hem d'interessar en la nostra causa, presentant-la tal com és: com una causa de justícia i de progrés. Ara que molts pobles hauran patit damunt la pròpia carn l'esclavatge feixista; quan hauran pogut comprendre que l'esclavatge d'uns fa perillar la llibertat dels altres, és quan estaran més en condicions per apreciar la situació del nostre poble i comprendre el nostre afany

de llibertat nacional. Per això, ara i després, cal posar molta cura en la internacionalització del problema català.

Mantinguem posicions fermes. Tinguem el decidit propòsit d'assolir la plena llibertat de Catalunya. Enfortim la voluntat d'aconseguir-la fent els sacrificis que calguin. Bandegem els derrotistes, els claudicadors i els capituladors. Cal, però, que sortim de les vaguetats i assenyallem el camí que ens porti a la plena llibertat i sobeïania nacionals.

VICTOR COLOMER.